

N:o 43.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående försäljning af kronoängen Bjurkärret n:o 1 i Södermanlands län; gifven Stockholms slott den 8 februari 1900.

Genom kammarkollegii kontrakt den 4 augusti 1881 är den tillförene under Eskilstuna kungsladugård lydande kronoängen Bjurkärret n:o 1 i Barva socken och Öster Rekarne härad af Södermanlands län utarrenderad på tjugu års tid från den 14 mars 1882 mot en årlig arrendeafgift af 600 kronor.

Sedan vid uppskattningsförrättning, som år 1899 hållits å berörda kronoäng, fråga väckts om lägenhetens försäljning, har domänstyrelsen i underdånig skrifvelse den 22 sistlidne januari underställt denna fråga Kongl. Maj:ts pröfning och dervid öfverlemnadt instrumentet öfver omförmälda uppskattningsförrättning äfvensom yttrande af Kongl. Maj:ts befallningshafvande i länet jemte karta och öfriga till ärendet hörande handlingar.

Af nämnda handlingar inhemtas, bland annat,

att kronoängen består af två, på 1 till 2 kilometers afstånd från hvarandra belägna skiften, nemligen det norra skiftet, som innehåller 39,369 hektar, deraf 0,478 hektar tomt, 29,475 hektar åker, 8,186 hektar betesmark och 1,23 hektar impediment, och det södra skiftet, som innefattar 37,007 hektar, deraf 0,358 hektar tomt, 16,341 hektar åker, 4,106 hektar äng, 15,405 hektar betesmark och 0,797 hektar impediment;

att det södra, vid bygdeväg liggande skiftet, från hvilket en dålig egoväg leder till det norra skiftet, är beläget en mil från Eklångens jernvägsstation, 2,2 mil från Strengnäs och 3,3 mil från Eskilstuna, som är förnämsta afsättningsorten för landtmannaprodukterna;

att hvardera skiftet är försedt med kronan tillhöriga åbyggnader, nemligen det norra med boningshus, källare, bod, bryggghus och smedja samt två logbyggnader, och det södra med boningshus jemte källare, bod med drängkammare, bryggghus och smedja, svinhus och vedbod, loge jemte redskapslider, kalffhus och fårhus, stall och ladugård samt två logbyggnader;

att af dessa hus boningshusen äro gamla, ehuru i hjälpligt skick, bodarne otillräckliga liksom logarne, hvilka dessutom äro gammalmodiga och trånga, samt ladugården låg;

att förutom de laga husen å lägenheten finnas följande arrendatorn enskildt tillhöriga hus, nemligen å norra skiftet dels en ladugård med stall och fähus, dels ock svinhus och vagnslider samt å det södra skiftet en lada;

att lägenhetens arrendevärde uppskattats till 790 kronor;

att uppskattningsmännen, enär egorna låge i två från hvarandra skilda delar med tydligt utmärkta gränser, hvilka delar vore hvar för sig hufvudsakligast med kronan tillhöriga hus fullständigt bebygda, samt uppskattningsmännen icke kunde finna giltiga skäl för att i kronans ego bibehålla denna lägenhet med sina högst besvärliga kommunikationer, i synnerhet som den ena delen, utgörande ett jordbruk för sig, redan under nuvarande arrendeperiod på grund af enskildt aftal med arrendatorn sedan lång tid tillbaka upplåtits till särskild brukare, föreslagit, att lägenheterna måtte styckas i två delar och hvarje del för sig försäljas jemlikt kongl. brefvet den 25 september 1896;

att i anledning häraf saluvärdering verkstälts å de båda skiftena, dervid det norra uppskattats till 11,600 kronor och det södra till 11,200 kronor; samt

att Kongl. Maj:ts befallningshafvande tillstyrkt bifall till uppskattningsmännens förslag om lägenhetens styckning och försäljning enligt bestämmelserna i nyssberörda kongl. bref.

På grund af hvad sålunda blifvit upplyst om kronoängens läge och kommunikationer samt åbyggnadernas beskaffenhet, har domänstyrelsen, lika med uppskattningsmännen, ansett förmånligare för kronan, att ifrågavarande lägenhet, hvilken icke vore för skogsväsendet eller, så vidt styrelsen hade sig bekant, annat statsändamål erforderlig, försåldes, än att densamma fortfarande utarrenderades. Då emellertid bestämmelserna i kongl. brefvet den 25 september 1896, hvilka afsåge upplåtande från kronans jordsbruksdomäner af smärre lägenheter i afsigt att åt mindre bemedlade och obemedlade bereda tillfälle att bilda egna

jordbruk, icke syntes vara tillämpliga å nu förevarande fall, der de båda till försäljning föreslagna områdena innehölle, det ena nära 29½ hektar åker och det andra mer än 16 hektar åker, har domänstyrelsen, med bifogande af ett af förste landtmätaren A. W. Lodén utfärdadt intyg, enligt hvilket lägenheten vore af beskaffenhet, att densamma enligt § 2 i lagen om hemmansklyfning, egostyckning och jordafsöndring den 27 juni 1896 finge styckas, hemstält, att lägenheten måtte försäljas å offentlig auktion på sätt i kongl. brefvet angående försäljning af åtskilliga mindre kronoegendomar den 29 maj 1874 föreskrefves.

Med afseende å hvad i ärendet förekommit vill Kongl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att medgifva,

dels att kronoängen Bjurkärret n:o 1 må, sedan genom egostyckning blifvit bestämdt det inbördes förhållande, efter hvilket de båda särskilda delarne af lägenheten böra deltaga i utgörandet af lägenhetens allmänna utskylder och besvär, under de i förenämnda kongl. bref den 29 maj 1874 omförmälda villkor å offentlig auktion till den högstbjudande försäljas med tillträdesrätt för köpare den 14 mars 1902 och med iakttagande, att vid auktionen lägenhetens båda delar utbjudas först hvar för sig och derefter gemensamt,

dels ock att de medel, som genom ifrågavarande försäljning inflyta, må, på samma sätt som köpeskillingarne för försålda mindre kronoegendomar, användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsbörd tjenlig mark.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kongl. nåd och ynnest städse väl bevågen.

OSCAR.

Hans Wachtmeister.

*Utdrag af protokollet öfver finansärenden, hållet inför Hans Maj:ts
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 8 febru-
ari 1900.*

Närvarande:

Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena LAGERHEIM,
Statsråden: WIKBLAD,
ANERSTEDT,
herr VON KRUSENSTJERNA,
grefve WACHTMEISTER,
CLAËSON,
DYRSSEN,
CRUSEBJÖRN,
RESTADIUS.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet grefve Wachtmeister
föredrog härefter:

Domänstyrelsens den 22 sistlidne januari aflåtna underdåniga skrif-
velse, deri — sedan vid uppskattningsförrättning, som år 1899 hållits
å den tillförene under Eskilstuna kungsladugård lydande kronoängen
Bjurkärret n:o 1 i Barfva socken och Öster Rekarne härad af Söder-
manlands län, hvilken lägenhet lemnade i årligt arrende 600 kronor,
fråga väckts om försäljning af nämnda kronoäng — styrelsen understält
denna fråga Kongl Maj:ts pröfning och dervid öfverlemnadt instrumentet
öfver omförmälda uppskattningsförrättning äfvensom yttrande af Kongl.
Maj:ts befallningshafvande i länet jemte karta och öfriga till ärendet
hörande handlingar; och hade domänstyrelsen hemstält, att ifråga-
varande lägenhet, som bestode af två, på 1 till 2 kilometers afstånd
från hvarandra belägna skiften, nemligen det norra skiftet om 39,369

hektar och det södra skiftet om 37,007 hektar, måtte försäljas å offentlig auktion på sätt i nådiga brefvet angående försäljning af åtskilliga mindre kronoegendomar den 29 maj 1874 föreskrefves.

Med afseende å hvad i ärendet förekommit tillstyrkte statsrådet, att Kongl. Maj:t måtte i nådig proposition föreslå Riksdagen att medgifva,

dels att kronoängen Bjurkärret n:o 1 finge, sedan genom ego-styckning blifvit bestämdt det inbördes förhållande, efter hvilket de båda särskilda delarne af lägenheten borde deltaga i utgörandet af lägenhetens allmänna utskylder och besvär, under de i förenämnda nådiga bref den 29 maj 1874 omförmälda vilkor å offentlig auktion till den högstbjudande försäljas med tillträdesrätt för köpare den 14 mars 1902 och med iakttagande, att vid auktionen lägenhetens båda delar utbjödes först hvar för sig och derefter gemensamt,

dels ock att de medel, som genom ifrågavarande försäljning inflöte, finge, på samma sätt som köpeskillingarne för försålda mindre kronoegendomar, användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsbörd tjenlig mark.

Hvad statsrådet sålunda hemställt behagade Hans Maj:t Konungen bifalla; och skulle nådig proposition till Riksdagen aflåtas af den lydelse, bilagan litt. — vid detta protokoll utvisar.

Ex protocollo:
Fredrik Zethelius.